

MILLIY LIBOSLAR-MILLIY QADRIYATLAR BEZAGI

Maxfuza Ruziyeva Xamidovna

Navoiy viloyati Nurota tumani 2-son Politeknikumi

Maxsus fan o'qituvchisi

Annotatsiya. Mazkur maqolada milliy liboslarning milliy qadriyatlar bezagi sifatida tutgan o'rni va ahamiyati yoritiladi. Milliy liboslar nafaqat xalqning madaniy merosi, balki uning tarixiy xotirasi va estetik qarashlarini aks ettiruvchi omildir. Tadqiqot davomida turli milliy liboslarning tarixiy va zamonaviy talqini, ularning yosh avlod tarbiyasidagi roli va xalqaro miqyosda targ'ib qilinishi masalalari tahlil qilinadi.

Kalit so'zlar: milliy liboslar, qadriyatlar, madaniy meros, estetik qarashlar, xalqaro targ'ibot.

Har bir xalqning o'ziga xos madaniyati va qadriyatlari uning milliy liboslarida mujassamdir. Milliy liboslar xalqning tarixini, an'analarini va estetik dunyoqarashini aks ettiradi. Ular xalqning milliy o'zligini namoyish etish vositasi bo'lib, madaniyatlararo muloqotda ham muhim rol o'ynaydi. Bugungi kunda globallashuv jarayonlari madaniy o'zlikni saqlash va asrash muhimligini oshirmoqda. Milliy liboslar esa bunday o'zlikni ifoda etuvchi asosiy unsurlardan biri sifatida maydonga chiqmoqda.

Ushbu maqolada milliy liboslarning milliy qadriyatlarni saqlashdagi o'rni, ularning yosh avlodni tarbiyalashdagi ta'siri va zamonaviy dizayndagi ahamiyati tahlil qilinadi. Shuningdek, milliy liboslarni xalqaro miqyosda targ'ib qilish masalalari ham ko'rib chiqiladi. Mazkur mavzu bo'yicha olib borilgan tadqiqotlar milliy qadriyatlarni saqlash va rivojlantirishda milliy liboslarning beqiyos ahamiyatga ega ekanligini ko'rsatadi.

Milliy liboslarning tarixiy ildizlari. Milliy liboslar har bir xalqning boy tarixini va madaniy rivojlanish jarayonlarini o'zida mujassamlashtiradi. O'zbek xalqining milliy liboslari qadimiy turkiy qabilalar davridan boshlab shakllangan va rivojlangan. Bu liboslarda har bir davrning ijtimoiy-iqtisodiy, madaniy va siyosiy xususiyatlari aks etgan. Masalan, qadimgi ipak yo'li davrida ipak va zarbof matolar ishlatilishi, ularning naqsh va ranglar orqali ma'no kasb etishi o'sha davrning estetik va madaniy qarashlarini namoyish etgan. Bu naqshlarda tabiatning uyg'unligi, hayvonot dunyosi va kosmik tushunchalar aks ettirilgan. Xususan, qadimgi hunarmandlar tomonidan yaratilgan liboslar xalqning dunyoqarashi va turmush tarzini anglashda muhim manba bo'lib xizmat qilgan. Milliy liboslar tarixini o'rganish nafaqat madaniy merosni anglash, balki uni keyingi avlodlarga yetkazish masalasida ham dolzarbdir.

O'zbek xalqining milliy liboslari naqshlaridagi xilma-xillik hududiy va etnik farqlarga bog'liq bo'lgan. Masalan, Samarqand va Buxoro liboslari yuqori did va nafislik bilan ajralib tursa, Qashqadaryo va Surxondaryoning milliy kiyimlari o'zining qalin va iliqligi bilan mashhur. Qadimiy ashyolar orasida saqlanib qolgan milliy liboslar o'ziga xoslik va hunarmandchilik an'analarining yuksak darajada bo'lganligini ko'rsatadi. Bu liboslar orqali xalqning turmush tarzi, e'tiqodlari va madaniy aloqalari haqida ko'plab ma'lumotlar olish mumkin. Milliy liboslar tarixini o'rganish nafaqat madaniy merosni anglash, balki uni keyingi avlodlarga yetkazish masalasida ham dolzarbdir.

Milliy liboslarning estetik va amaliy ahamiyati. Milliy liboslar nafaqat tarixiy meros, balki zamonaviy estetikaning ham ajralmas qismidir. Har bir milliy libosning naqshlari, ranglari va uslubi o'ziga xos ma'no va mazmunga ega. Masalan, atlas va adras matolaridagi yorqin ranglar hayotning zavqlari va bayramona kayfiyatni ifodalaydi. Ushbu matolarning naqshlari insoniyatning ezgulik, uyg'unlik va baxtga intilishlarini tasvirlaydi. Milliy liboslarning amaliy jihatlari ham diqqatga sazovor: ular iqlim sharoitlariga mos keladi, qulay va bardoshlidir. Misol uchun, bahor va yoz mavsumida yengil atlas matolari kiyilsa, qish oylarida ipak va paxtali matolardan tikilgan liboslar qulaylik yaratadi. Bugungi kunda dizaynerlar milliy libos elementlarini zamonaviy moda bilan uyg'unlashtirib, ularni dunyo bozorida keng targ'ib qilmoqda. Bu nafaqat iqtisodiy jihatdan foydali, balki madaniy merosning zamonaviy talqinda yashashini ta'minlaydi.

Yosh avlod tarbiyasida milliy liboslarning roli. Milliy liboslar yosh avlodni tarbiyalashda muhim vosita bo'lib xizmat qiladi. Ular orqali yoshlar o'z xalqining madaniyati va qadriyatlari bilan tanishadi. Milliy liboslarni kiyish nafaqat o'tmishga hurmat, balki milliy g'ururni ham shakllantiradi. Masalan, maktab va tadbirlarda milliy liboslarning kiyilishi yoshlarning madaniy xabardorligini oshirishda katta ahamiyat kasb etadi. Bundan tashqari, ushbu liboslar oila, qo'shnichilik va jamiyat o'rtasidagi madaniy aloqalarni mustahkamlash vositasi sifatida ham xizmat qiladi. Yoshlar milliy liboslar orqali hunarmandchilikka qiziqish bildiradi, bu esa ularni ijodkorlikka undaydi. Milliy liboslarni targ'ib qilish orqali an'anaviy hunarmandchilikni rivojlantirish va yoshlarni hunarga o'rgatish mumkin. Shuningdek, milliy liboslarni kiygan yoshlar o'zlariga bo'lgan ishonchni oshiradi va o'z madaniyatini ifoda etishga intiladi.

Milliy liboslarning xalqaro miqyosdagi o'rni. Milliy liboslar xalqaro miqyosda milliy madaniyatni targ'ib qilish vositasi sifatida xizmat qiladi. Xalqaro ko'rgazmalar, moda haftaliklari va madaniy festivallarda milliy liboslarning namoyish etilishi, ularning dunyo jamoatchiligi tomonidan qadrlanishiga yordam beradi. Masalan, o'zbek milliy liboslari Parij, Nyu-York kabi moda poytaxtlarida katta qiziqish uyg'otmoqda. Ushbu liboslarning xalqaro miqyosdagi namoyishi nafaqat milliy madaniyatni tanitadi, balki

dunyo xalqlari o'rtasidagi madaniy hamkorlikni kuchaytiradi. Milliy liboslarni zamonaviy moda bilan uyg'unlashtirish orqali ular global miqyosda tijoriy muvaffaqiyat qozonmoqda. Bundan tashqari, bu jarayon milliy matolarni ishlab chiqaruvchi hunarmandlarning xalqaro darajada e'tirof etilishiga zamin yaratmoqda. Milliy liboslarning xalqaro targ'iboti nafaqat madaniyatlararo muloqotni mustahkamlash, balki mamlakatning turizm salohiyatini oshirishga ham xizmat qiladi. Ushbu jarayon orqali milliy liboslar global brendga aylanishi mumkin.

Xulosa. Milliy liboslar xalqning madaniyati, qadriyatlari va tarixini o'zida aks ettirgan bebaho boylikdir. Ular nafaqat o'tmish merosi, balki zamonaviy jamiyatda ham muhim ahamiyatga ega. Yosh avlodni tarbiyalashda, milliy g'ururni shakllantirishda va xalqaro maydonda milliy madaniyatni targ'ib qilishda milliy liboslarning tutgan o'rni beqiyosdir. Milliy liboslarga bo'lgan e'tibor nafaqat madaniy merosni saqlash, balki uni rivojlantirishning ham kafolatidir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Karimov, I. "Yuksak ma'naviyat — yengilmas kuch". T., 1999.
2. Мирабдуллаева, Ш. А. (2025). ФОРМИРОВАНИЕ ЛИДЕРСКИХ КАЧЕСТВ У ВОЕННОСЛУЖАЩИХ. ANALYSIS OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION, 1(4), 117-124.
3. Mallaevna, O. N. (2023). Theoretical Basis of Formation of Pedagogical Ethics in Students.
4. Mallaevna, O. N. (2022). The process of forming pedagogical ethics in students and its efficiency.
5. Очилова, Н. М. (2017). СОВРЕМЕННЫЕ ТРЕБОВАНИЯ К УРОКАМ АНГЛИЙСКОГО ЯЗЫКА. *Ученый XXI века*, 43.
6. Наршабаева, А. Ю. (2021). Совершенствование педагогического механизма развития у студентов культуры межнационального общения на основе билингвального подхода. *Глобальный научный потенциал*, (5), 135-140.
7. Наршабаева, А. Ю. (2021). РОЛЬ РОДНОГО ЯЗЫКА В ОБУЧЕНИИ ИНОСТРАННОМУ ЯЗЫКУ НА ОСНОВЕ БИЛИНГВИЗМА: Наршабаева Алия Юмутбаевна Старший преподаватель, Кафедра иностранных языков Нукусского государственного педагогического института имени Ажинияза. *Образование и инновационные исследования международный научно-методический журнал*, (6), 27-39.
8. Yumutbaevna, N. A. (2022). Pedagogical issues of formation of tolerance among youth in conditions of globalization.
9. Yumutbaevna, A. N. Pedagogical Conditions for the Organization of a Culture of Interethnic Communication in Students. *JournalNX*, 7(07), 55-56.

10. Yumutbaevna, N. A., & Abrarovna, D. M. (2024). Linguistic Foundations Of Teaching A Foreign Language To Elementary School Students. *American Journal of Advanced Scientific Research*, 1(1), 75-77.
11. Журакулов, Р. Д., & Журакулий, Г. (2023). СЕМАНТИКО-СТРУКТУРНЫЕ ПОЛЯ ФРАЗЕОЛОГИИ УЗБЕКСКИХ НАРОДНЫХ СКАЗОК. *Journal of Intellectual Property and Human Rights*, 2(11), 80-82.
12. Yuldasheva, D. (2023). THE IMPORTANCE OF LISTENING COMPREHENSION MATERIALS IN THE DEVELOPMENT OF COMMUNICATIVE COMPETENCE OF TOURISM STUDENTS. " *Science Shine*" *International scientific journal*, 8(1).
13. Botir o'g'li, R. S. (2024). CRIMINAL LIABILITY FOR FRAUDULENT ENTREPRENEURSHIP. *Web of Teachers: Inderscience Research*, 2(12), 94-97.
14. Маматкулов, Б. М., & Тураев, Б. Ш. (2023). ПРОБЛЕМЫ МУЖСКОГО БЕСПЛОДИЯ В УЗБЕКИСТАНЕ (Doctoral dissertation).
15. kizi Tohirova, M. A., & Tursunnazarova, E. T. (2022). BASIC LITERARY ELEMENTS OF THE XX CENTURY ENGLISH AND UZBEK SHORT STORIES (BASED ON HERBERT BATES AND SAID AHMAD'S SHORT STORIES). *THE ROLE OF SCIENCE AND INNOVATION IN THE MODERN WORLD*, 1(2), 192-195.
16. Barziyev, O. H. (2021) Traditional poetic series associated with the name of Fergana. *Scientific journal of Fergana State University*, 3(3), 108-114.
17. Barzиеv, O. (2021). LYRICAL INTERPRETATION OF "I" IN THE POETRY OF ANBAR OTIN, DILSHODI BARNO AND SAMAR BONU. *CURRENT RESEARCH JOURNAL OF PHILOLOGICAL SCIENCES*, 2(06), 61-66.
18. Khayitbaevich, D. K. (2024). EXPLORING THE FLEXIBILITY OF ADJECTIVE ORDER IN ENGLISH: COGNITIVE, PRAGMATIC, AND STYLISTIC PERSPECTIVES. *AMERICAN JOURNAL OF EDUCATION AND LEARNING*, 2(5), 593-597.
19. Khayitbaevich, D. K. (2024). Analysis of Word Transposition Types in English and Uzbek Languages. *Cognify: Journal of Artificial Intelligence and Cognitive Science*, 1(1), 59-65.
20. Shodiyeva, G. (2024). O 'ZBEK VA INGLIZ TILIDA SO 'ZLARNI TURKUMLARGA AJRATISH MASALALARI. *Interpretation and researches*, (4 (26)).
21. Shodieva, G. (2023). TRANSPOSITION OF WORD CATEGORIES IN UZBEK. *Results of National Scientific Research International Journal*, 2(4), 40-46.
22. Abdullaeva, N. "Milliy liboslar: An'ana va zamonaviylik." *Moda va madaniyat jurnali*, 2022-yil, 3-son.
23. Raxmonov, S. "O'zbek xalqining milliy liboslari tarixi." T., 2005.
24. UNESCO madaniy meros bo'yicha hisobotlari, 2021.